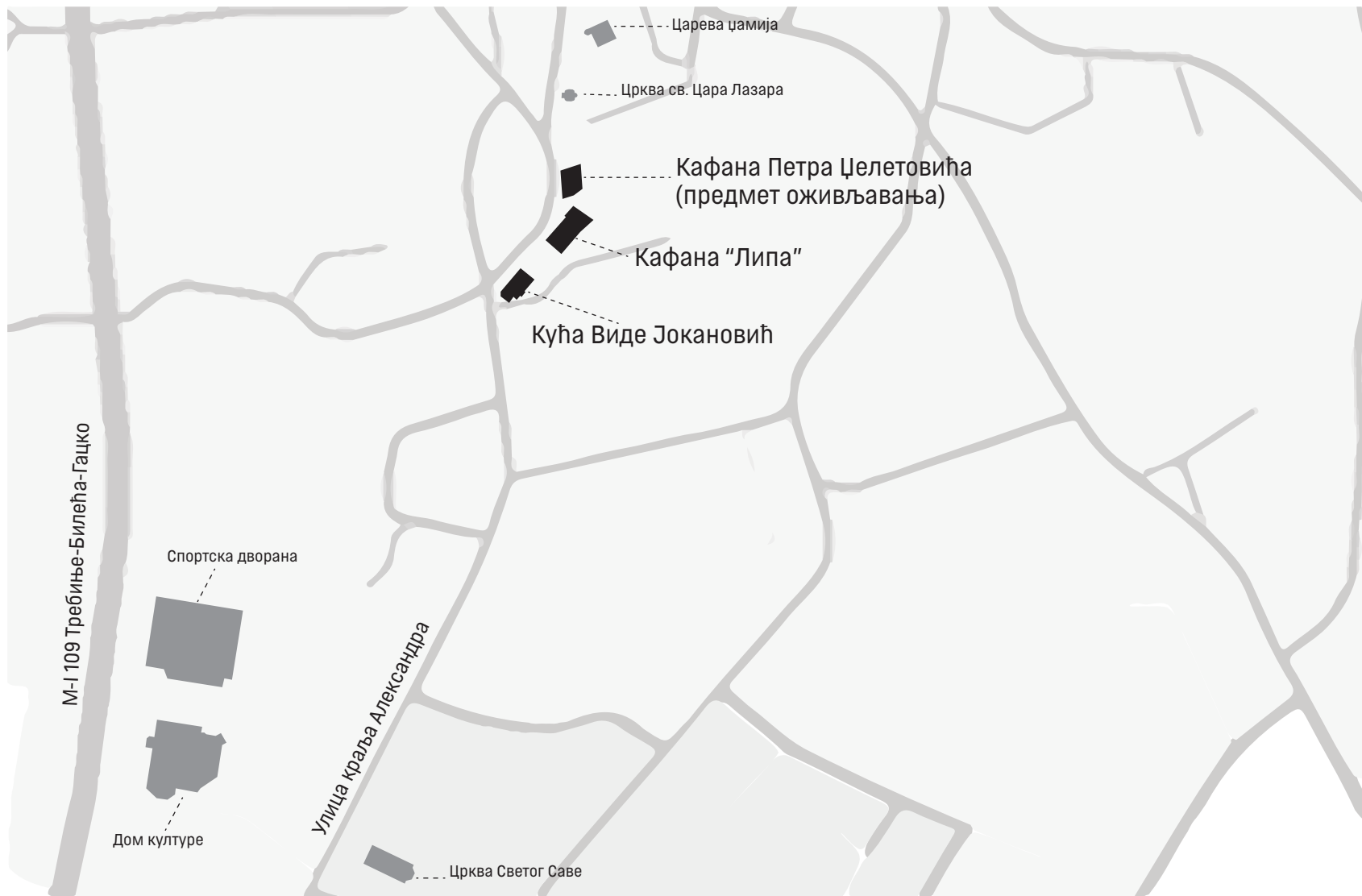

ВРАЋАЊЕ ИДЕНТИТЕТА БИЛЕЋЕ КРОЗ ГАСТРОНОМСКУ ПОНУДУ - ОЖИВЉАВАЊЕ КАФАНА

■ објекти обрађени у овом раду

■ остали значајни објекти (орјентири)

КУЋА У УЛИЦИ ОБИЛИЋЕВ ВИЈЕНАЦ 6А И 6Б

Кућа са каменом фасадом изграђена уз сам тротоар, односно на грађевинској и регулационој линији које се поклапају, спратности П+1.

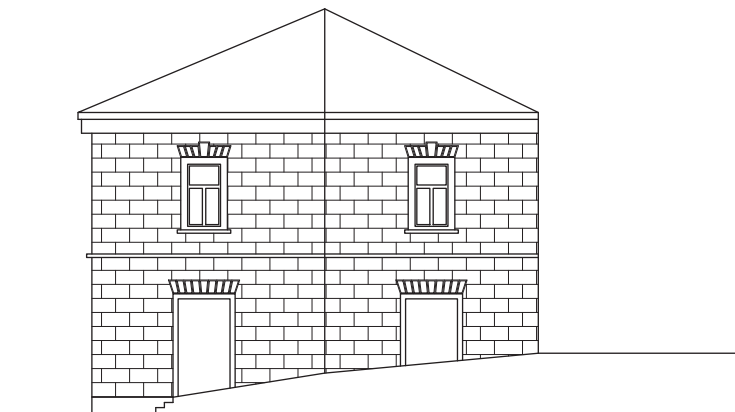
За изградњу је кориштен клесани камен као аутохтони грађевински материјал у складу са европским архитектонским маниром, чиме је овај, централни дио града добио свој аутентичан архитектонски стил.

Објект је изграђен у доба Аустроугарске, конципиран са пословањем у приземљу а становањем на спрату - присутан је концепт увођења јавних садржаја у градска средишта путем пословних приземља. Кућа има три фасаде, четвртом фасадом се наслања на сусједну кућу у низу. Величина отвора је остала иста као у доба изградње, али су исти током времена замијењени због дотрајалости, при чему се није водило рачуна о аутентичном распореду прозорских крила. На предњој страни на обје етаже налази се по шест прозора. Прозори у приземљу су без парапета, док на спрату постоји парапет. Кров објекта је четвороводан.

У кући се некада давно налазила кафана Петра Џелетовића, а данас су ту спортска кладионица и угоститељски објект "Мали Магелан".

Предња фасада куће

Бочна фасада куће

Изглед куће, октобар 2025.

КОНЦЕПТ ВРАЋАЊА ИДЕНТИТЕТА БИЛЕЋЕ КРОЗ ОЖИВЉАВАЊЕ КАФАНА

Идеја враћања идентитета Билеће кроз гастрономску понуду – оживљавање кафана конципирана је на начин да се у центру Билеће поново отвори нека од култних кафана која је била веома значајна у некадашњем друштвеном животу града, у истом пословном простору.

Локација у центру града на којој би била отворена кафана налазила би се у Улици Обилићев вијенац 6а и 6б, која је у претходном семинарском раду замишљена као пјешачка зона са угоститељским објектима и занатским радионицама, у објекту у коме се тренутно налази угоститељски објекат „Мали Магелан“ односно у кући у којој се некада налазила кафана Петра Џелетовића.

Унутар кафане амбијент би био урађен у традиционалном дизајну – уз употребу материјала као што су дрво и метал, са појединим савременим елементима као што су ЛЕД освјетљења која наглашавају елементе. Простор би био додатно украшен и мотивима као што је херцеговачки вез. У понуди би се налазила традиционална и савремена пића, као и доминантно традиционална јела како се не би нарушио старински карактер простора.

Традиционална херцеговачка јела која би била у понуди између осталих јела су:

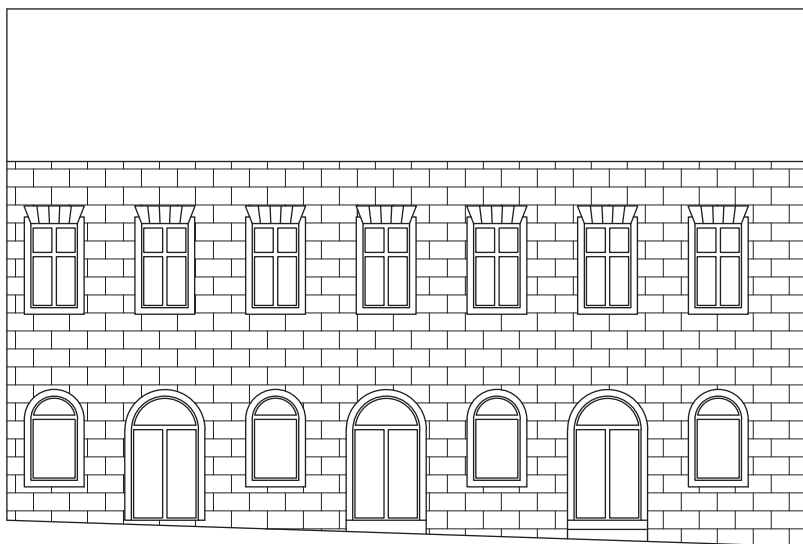
- пура (качамак),
- херцеговачки уштипци,
- пршут и сир,
- сир из мијеха,
- јапрак (сарме од винове лозе или раштике са месом и рижом),
- цртпава (густа супа од кукурузног брашна са павлаком),
- цицвара и сл.

Овим концептом кафана не би била мјесто у коме се искључиво служе храна и пиће, него би постала и мјесто едукације заинтересованих гостију о историји Билеће, која је богата и значајна али недовољно афирмисана.

Простор кафане би се подијелио по цјелинама – у једном дијелу тема би била увођење жељезнице у ту би се на зидовима налазиле архивске фотографије везане за ту тему, уз адекватну материјализацију амбијента дрветом и металом као асоцијацијом на жељезницу. У другом дијелу тема би била изградња и развој Билеће у аустроугарском периоду и касније, са акцентом на старе занате односно излагање реплика предмета који су се израђивали у тим радионицама као што су традиционални музички инструменти, традиционални алати, глинено посуђе и слични, а увела би се и могућност продаје истих предмета као сувенира, поред уобичајених сувенира.

Обзиром да је унутрашњи простор ограничен и како не би, заинтересовани гости би се о осталим темама могли информисати путем QR кодова који би се налазили на столовима, а које би могли скенирати и путем паметних телефона могли се информисати о различитим темама из историјског развоја Билеће као што су археолошка налазишта, стари занати, процват Билеће у аустроугарском периоду (изградња, жељезница, војска), Билећко језеро као највећа вјештачка акумулација, традиционална херцеговачка јела и остало.

Такође, у кафанама би се у одређеним терминима одвијале и едукативне вечери о значајним темама из историје Билеће кроз пројекције кратких документарних филмова, уз наплату улаза али и увођење пакета који би укључили јело, пиће и пројекцију филма. Поред овога, одржавале би се и вечери уз традиционалне херцеговачке инструменте.

Предња фасада куће

КУЋА У УЛИЦИ ОБИЛИЋЕВ ВИЈЕНАЦ 4

Кућа са каменом фасадом изграђена уз сам тротоар, односно на грађевинској и регулационој линији које се поклапају.

Објект је изграђен у доба Аустроугарске, конципиран са пословањем у приземљу а становањем на спрату - поново је присутан концепт увођења јавних садржаја у градска средишта путем пословних приземља. За изградњу је такође кориштен клесани камен.

У приземљу се налазе четири прозора са лучним завршетком при врху (са парпетима) и три отвора за врата у истом облику. На спрату се налази седам стандардних прозора са парпетима, карактеристичних за стамбени дио објекта. Кров је уобичајени, двоводни.

Ова кућа налази се на источној страни Обилићевог вијенца и била је разрушена током Другог свјетског рата, да би убрзо привремено била оспособљена за смјештај робе из материјалних резерви.

Зграда је у каснијем периоду најпознатија по кафани "Липа" која се и данас у њој налази у приземљу и која је једна од најљепших башта за сједење, посебно у љетњем периоду. Занимљиво је то што су у истој башти засађени платани, иако кафана носи назив по другој врсти дрвета.

Изглед куће, октобар 2025.

КУЋА ВИДЕ ЈОКАНОВИЋ

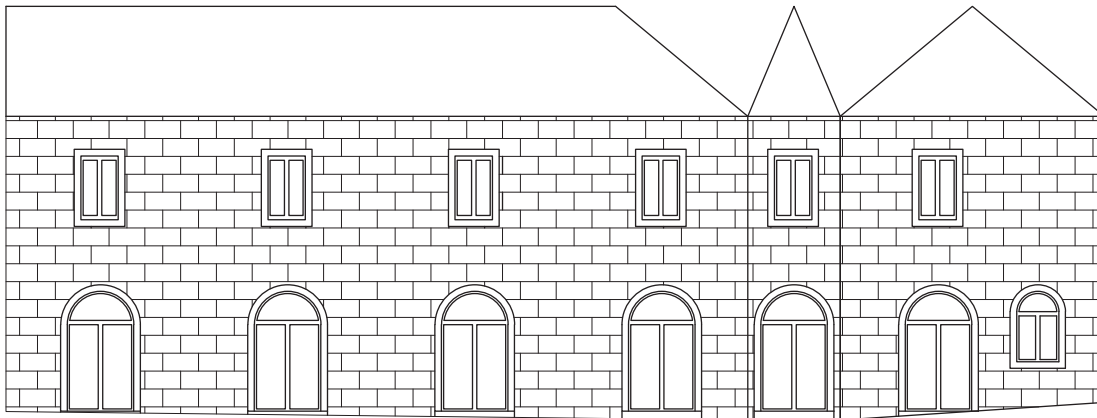
Кућа са каменом фасадом изграђена уз сам тротоар, односно на грађевинској и регулационој линији које се поклапају, такође изграђена у клесаном камену.

Објекат је изграђен у доба Аустроугарске, и до данас представља најистуренији објекат на источној страни Обилићевог вијенца. Као и остали објекти у улици, конципиран је са пословањем у приземљу а становањем на спрату.

У приземљу се налазе прозори са лучним завршетком на врху, без парапета (у улози врата за пословне просторе) и један прозор са парапетом у истом стилу, док се на спрату као стамбеном дијелу налазе уобичајени двокрилни прозори са парапетима. Објекат има вишеводни коси кров.

У кући је поред првобитне власнице Виде Јокановић живио и њезин син Ђорђо Јокановић, професор историје у билећкој Нижој реалној гимназији.

У приземљу куће првобитно је била бријачница, а касније је отворена посластичарница чији су власници били горанци са Косова.

Уличне фасаде куће, развијени приказ

Изглед куће, октобар 2025.

Почетак XX вијека, сасвим лијево је кућа Виде Јокановић